

گزارش عملکرد سالانه
گروه پژوهشی ارزیابی و توسعه منابع
سال ۱۳۸۹

درآمد^۱

منابع اطلاعاتی موجود در مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری مورد استفاده گستره وسیعی از دانشگاهیان، از دانشجویان مقاطع تحصیلی گوناگون گرفته تا اعضای هیأت علمی است. گفتنی است منابع مرکز نه تنها پاسخ گوی نیاز کاربران خارجی است، بلکه پژوهشگران و اعضای هیأت علمی مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری را نیز تغذیه اطلاعاتی می نماید.

با توجه به طیف دانشگاهی این مجموعه و با توجه به اولویت اهداف پژوهشی، مجموعه این مرکز بایستی با توجه به اولویتهای علمی و پژوهشی کاربران آن فراهم آوری شده باشد. به همین دلیل، انتشارات علمی دارای ارزش در حوزه های علوم و فناوری به صورت کلی و در پیوند با اعضای هیأت علمی مرکز، حوزه های علوم رایانه، علوم کتابداری و اطلاع رسانی و زبانشناسی رایانه ای، از جمله حوزه های دارای اولویت فراهم آوری منابع هستند. در این میان کتاب های علمی دانشگاهی، نشریات تخصصی در حوزه های موضوعی و خبرنامه های منتشر شده توسط انجمنهای علمی مختلف در اولویت اول و منابع آموزشی و کمک آموزشی در اولویت های بعدی قرار دارند.

تمام منابعی که توسط مرکز با توجه به بندهای پیشین برای استفاده کاربران فراهم می شود، به منزله مجموعه مرکز شناخته می شوند. این تعریف شامل تمام مدارکی است که به صورت چاپی در مخزن نگهداری شده و همچنین تمام منابع دیجیتالی که از طریق شبکه های اطلاع رسانی، با واسطه مرکز، به صورت موقت و یا دائمی در دسترس کاربران قرار گرفته است.

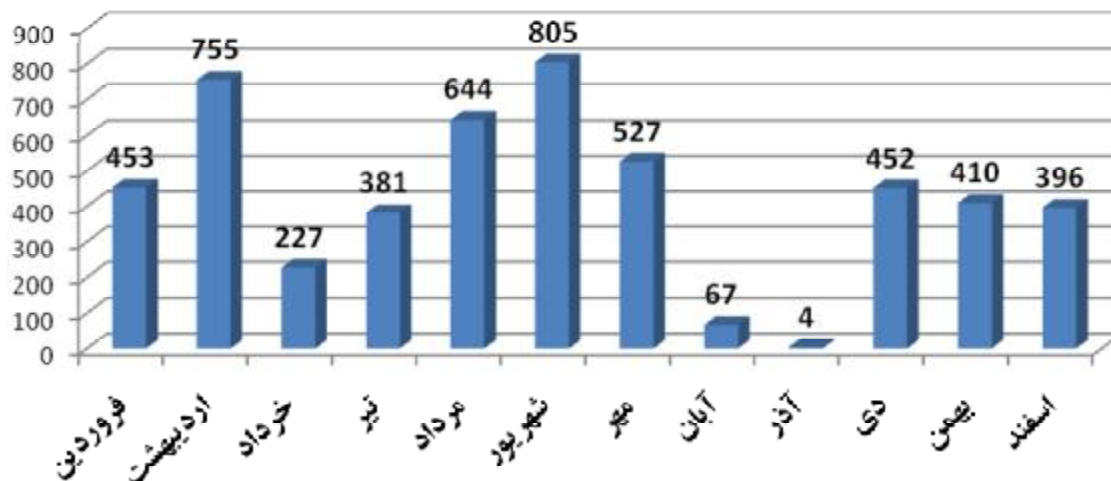
فراهم آوری کتاب و سایر منابع تک نگاشتی

نمودار ۱ به صورت گرافیکی عملکرد گروه در دروندهی اطلاعات منابع تک نگاشتی را به تفکیک ماه نشان می دهد. لازم به ذکر است در این نمودار از ارائه اطلاعات مربوط به نشریات درون دهی شده صرف نظر گشته است.

^۱ مقدمه این نوشتار برگرفته از پیش نویس خط مشی مجموعه سازی مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (۱۳۹۰) می باشد.

عملکرد ماهانه در ورود اطلاعات

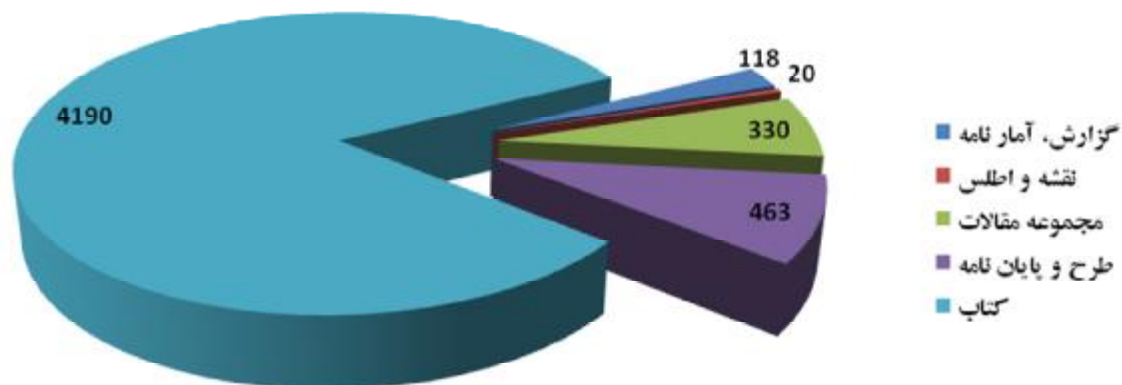
کتابها، طرحهای پژوهشی، پایان نامه ها، نقشه، گزارش، اطلس، مجموعه مقالات و آمار نلحه ها

تصویر ۱. گزارش آماری عملکرد گروه در پیوند با درون دهی اطلاعات منابع تک نگاشتی به نرم افزار Ricest

در پیوند با آمار ارائه شده در نمودار ۱، نمودار ۲ انواع منابعی را که به طور کلی در طول سال ۱۳۸۹ درون سیستم درون دهی شده است را به نمایش می گذارد. لازم به ذکر است در این میان، کتابها بیشترین سهم را به خود اختصاص داده اند و پس از آن طرح های پژوهشی و پایان نامه ها در مرحله بعد و مجموعه مقالات همایشها و کنفرانسها در مرتبه سوم قرار می گیرند، که با توجه به سیاستهای فراهم آوری مرکز چنین آماری دور از ذهن نمی نماید.

آمار اطلاعات دروندهی شده به تفکیک نوع منبع

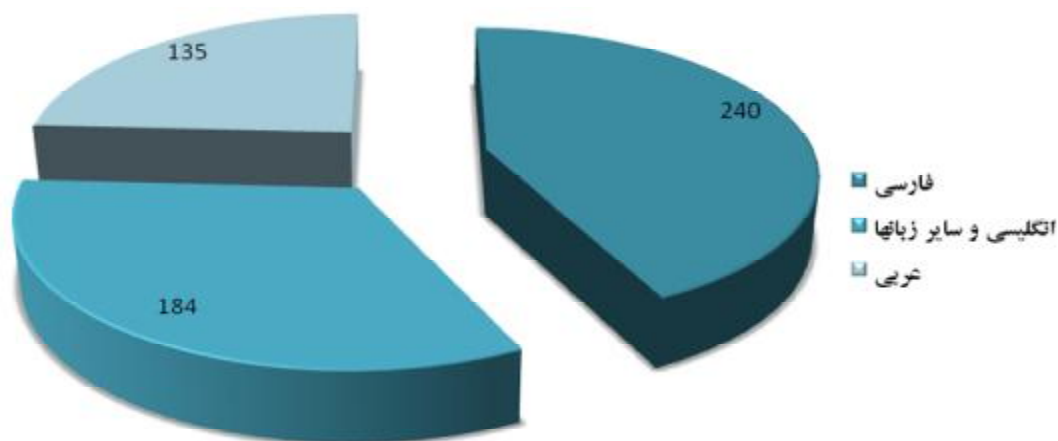

تصویر ۲. گزارش آماری دروندهی اطلاعات منابع تک نگاشتی به Ricest به تفکیک نوع منبع

خرید منابع کتابی

یکی از منابع تامین کتابهای فارسی و غیر فارسی برای مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، حضور و شرکت در نمایشگاه های ملی و بین المللی در سطح کشور و یا به صورت محلی است. در سال ۱۳۸۹ گروه ارزیابی و توسعه منابع با شرکت در ۲ نمایشگاه بین المللی، اقدام به تهیه منابع اطلاعاتی مورد نیاز کاربران خود کرد. نمودار ۳ آمار خرید کتاب از بیست و سومین نمایشگاه بین المللی تهران (اردیبهشت ماه ۱۳۸۹) را به نمایش گذاشته است. این کتابها در سه بخش فارسی، عربی و انگلیسی و سایر زبانها برای استفاده کاربران مرکز منطقه ای تهیه شده است.

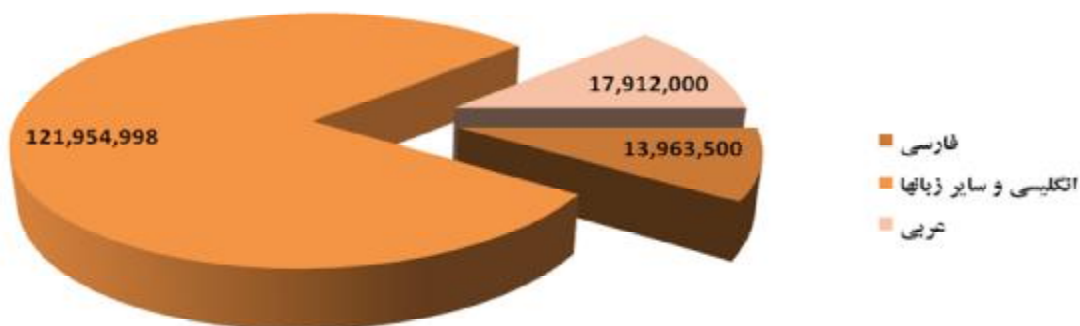
آمار خرید کتاب از بیست و سومین نمایشگاه بین المللی -- تهران

تصویر ۳. گزارش آماری فراهم آوری و خرید منابع کتابی از بیست و سومین نمایشگاه بین المللی تهران

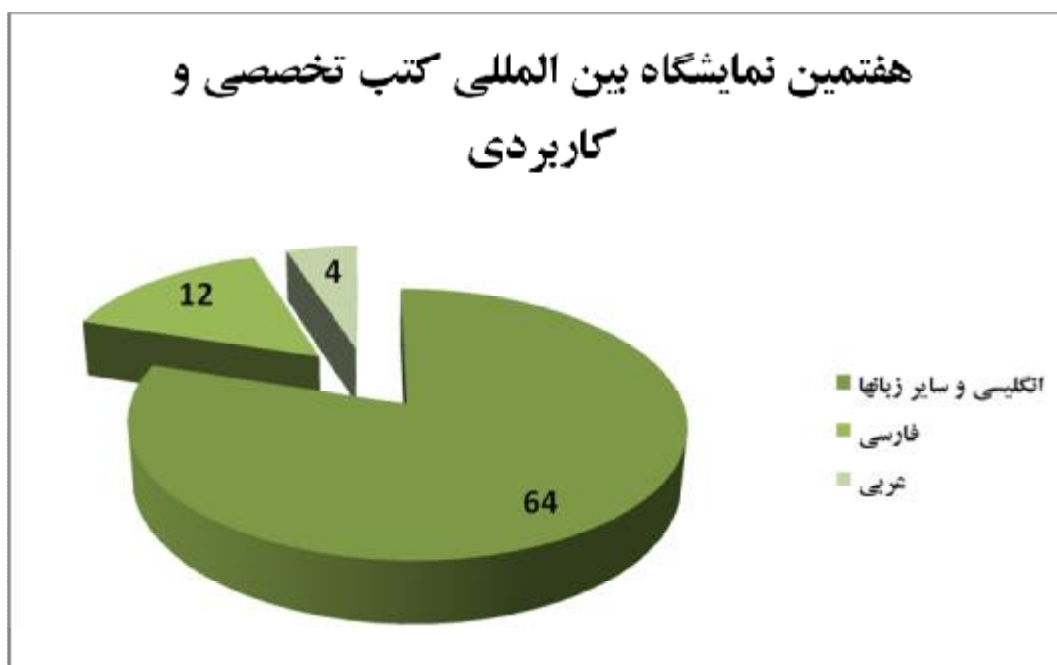
لازم به توضیح است بودجه هزینه شده برای خرید از این نمایشگاه در نمودار ۴ به تفکیک ارائه شده است.

بودجه هزینه شده در بیست و سومین نمایشگاه کتاب تهران

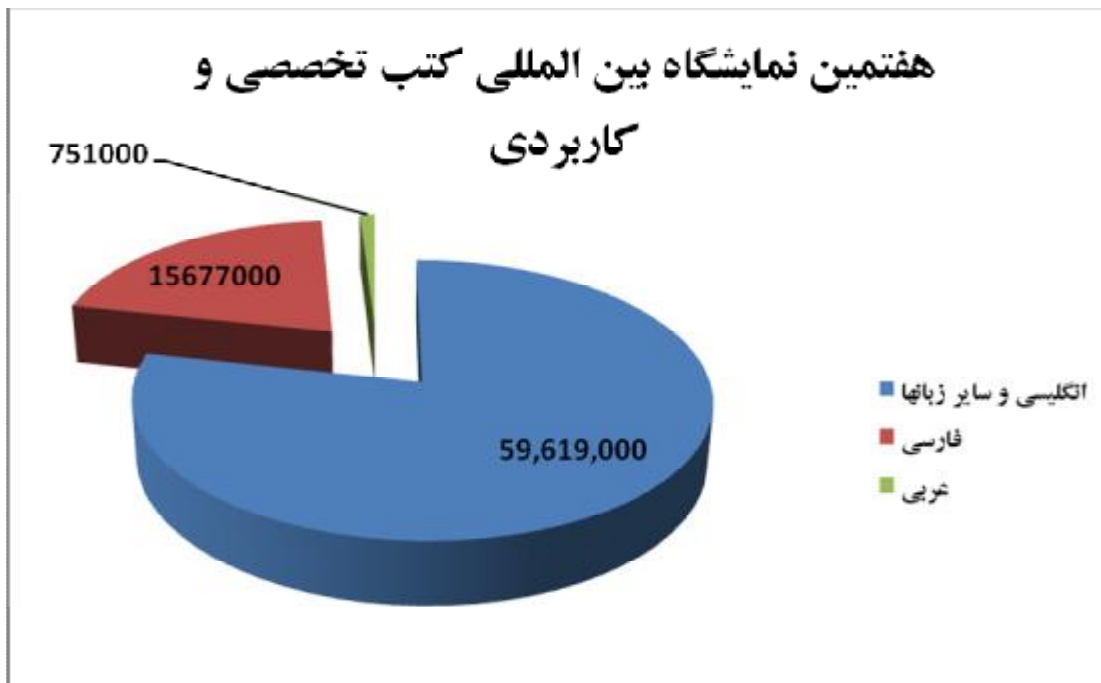

تصویر ۴. گزارش آماری مبلغ هزینه شده در بیست و سومین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران به تفکیک زبان

نمایشگاه بین‌المللی دوم که در آبان ماه سال ۱۳۸۹ برگزار گردید، هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتب تخصصی و کاربردی بود. نمودار ۵ آمار کتابهای خریداری شده از این نمایشگاه را به تفکیک تعداد و زبان آن ارائه می‌دهد. این درحالی است که نمودار ۶ بودجه هزینه شده برای خرید از این نمایشگاه را به نمایش گذاشته است.

تصویر ۵. گزارش آماری کتابهای فراهم آوری شده از هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتب تخصصی و کاربردی

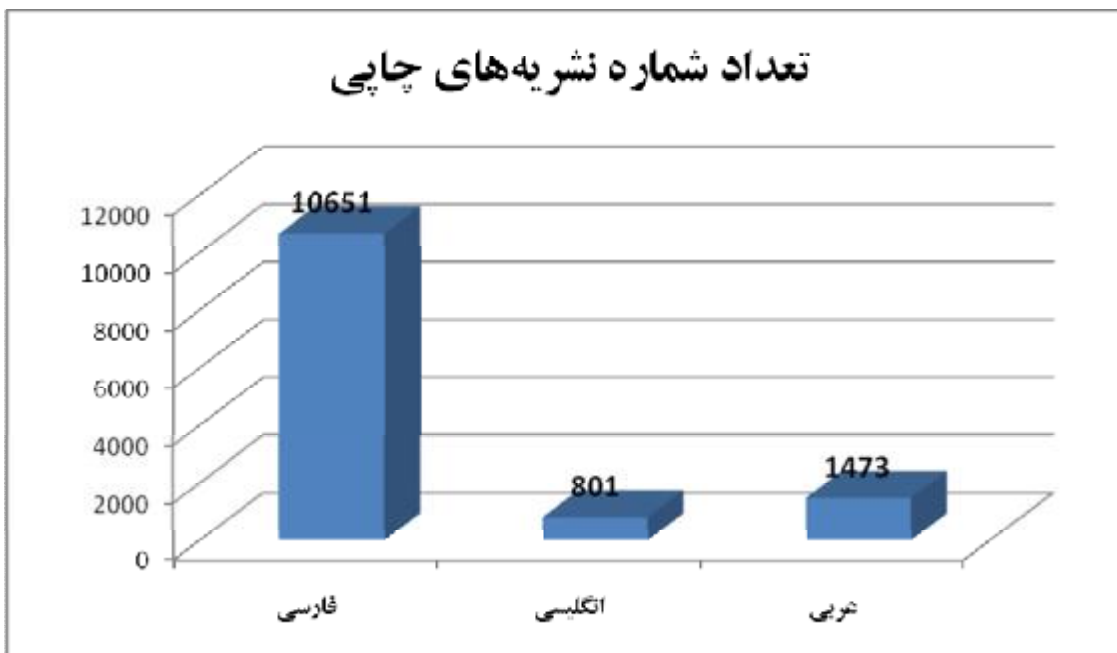

تصویر ۶. گزارش هزینه صرف شده در هفتمین نمایشگاه بین المللی کتب تخصصی و کاربردی

لازم به توضیح است علاوه بر شرکت در نمایشگاه ها، گروه پژوهشی ارزیابی و توسعه منابع به صورت مستقیم نیز خریدهایی را با توجه به سفارشهای دریافت شده از سوی کاربران مختلف و اعضای هیات علمی مرکز انجام می دهد. در سال ۱۳۸۹ تعداد ۴۹۱ کتاب به ارزش تقریبی ۱۹۸۵۰۰۰ ریال خریداری شده و به مجموعه مرکز افزوده شده است.

فراهم آوری نشریه های ادواری

در پیوند با فراهم آوری نشریات لازم به ذکر است که گروه پژوهشی ارزیابی و توسعه منابع به دو روش عمده اقدام به تهیه نشریات می کند. نمودار شماره ۷ شمایی از تعداد نشریاتی که به صورت چاپی تهیه و به سیستم درون دهی شده اند را به نمایش می گذارد. این درحالی ست که سالانه تعداد قابل توجهی نشریه نیز به صورت الکترونیکی دانلود شده و در اختیار واحدهای مختلف جهت نمایه سازی و درون دهی به سیستم ها قرار می گیرد.

تصویر ۷. گزارش سالانه درون دهی نشریات به تفکیک زبان در سیستم نرم افزاری Ricest

در این راستا لازم به ذکر است نشریات دارای اعتبار از وزارت علوم تحقیقات و فناوری، و همچنین وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی از یکسو و نشریات علمی پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی از دیگرسو جزء نشریاتی هستند که از طریق واسپاری، شماره های مختلف خود را برای مرکز ارسال می نمایند.

همانگونه که پیشتر نیز بیان شد، بخش عمده ای از نشریات کشورهای اسلامی از طریق وب سایت آنها در دسترس مرکز جهت دانلود و نمایه سازی در پایگاه استنادی جهان اسلام قرار دارد. گروه ارزیابی و توسعه منابع به منظور فراهم آوری این نشریات اقدام به دانلود آنها می کند. جدول شماره ۱ آماری از تعداد نشریات و همچنین تعداد رکوردهای دانلود شده از نشریات کشورهای اسلامی ارائه می کند.

جدول ۱. آمار نشریات دانلود شده از کشورهای اسلامی جهت نمایه سازی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

کشور/ فراوانی	تعداد نشریه	تعداد مقاله
پاکستان	۷	۱۱۰۰
نیجریه	۱	
مصر	۹	۴۳۱۷
عربستان	۲۲	
مالزی	۹۰	۴۶۷۰
آذربایجان	۱۶	۱۴۲۵
ترکیه	۶۲	۹۷۴۶
جمع	۲۰۷	۲۱۲۵۸

لازم به توضیح است که در سال ۱۳۸۹ تعداد ۲۳۳ نشریه جدید شناسایی و اشتراک آنها برقرار گردید.